

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

14. De qualitatibus earum requisitis, quibus beneficia Ecclesiastica
conferuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

enim omnia paria sint tunc gratificationi locus est, ait Abbas.

19 Possessor juris patronatus si bonæ fidei est valide præsentat, post litis autem contestationem de possessione iuris patronatus præsentatio admittenda non est.

20 Ius patronatus quatuor modis transferri potest successione, tam ex testamento, quam ab intestato donatione; Laico; Permutatione ex consensu Episcopi; Venditione V. C. Ciuitatis, villæ idque per accidens; Permutatione si fiat cum re spiritali V. C. cum alio iure patronatus idque consensu Episcopi si cum Laico, quia interest Ecclesiæ, ne nouum patronum deteriorem acquirat.

21 Dominium aliquod propter annexum ius patronatus maiore precio vendere, Simoniacum est.

NB. Nec per locationem fundi nec per oppignorationem acquiritur conductori ius patronatus, quia per locationem & oppignorationem dominium rei non transfertur, ideoque alienationis nomine non comprehenduntur; tamen potest debitor patronus creditori fundum hypothecæ nomine possidenti committere vt nomine suo præsentet.

C A P. XIV.

Derequisitis qualitatibus beneficiandorum.

1 Ad omnia beneficia simplicia requiritur secundum Trid. ætas inchoata 14 an. iure antiquo etat ætas septennij completa, saltem in Ecclesijs, quarum Canonicatus non habent annexum ordinem sacrum ad beneficia duplicia, puta dignitates si non sunt curata requiritur ætas XXII. an. Completorum. Ad Abbatiam 25 anni inchoati. Ab Abbatissam 30. anni completi. Ad Episcopatum 30. anni completi.

Zz 3 NB.

NB. Consuetudo illa, quæ in multis Ecclesijs velget, vt ad Can. Ecclesiarum Cathedralium assumantur, qui 14. an. ætatis attigerunt cum obligatione recitandi horas, vt interim redditus beneficij dimidios, seu integros accipiant, defendi potest, tanquam non repugnans Trid. Quia Trid: non præscribit certam ætatem canonicatibus Ecclesiarum; Deinde abentes studiorum causa censentur seruire Ecclesiæ, quia student, vt Ecclesiæ postea melius seruiant.

2 Ad beneficia requiritur clericatus siue prima tonsura.

NB. Quædam beneficia sacerdotalia sunt; quædam diaconalia, quæ vel iure, vel consuetudine ordinem vel sacerdotalem, vel diaconalem requirunt. Et quidem iure communi necesse non est ordinem ad beneficium requisitum actu habere, sed satis est, si sacerdotium intra annum suscepturus sit. Episcopus tamen dum eligitur debet esse subdiaconus. Quod si in fundatione alicuius Capellaniæ requiratur Capellanus, qui per se ipsum celebret benigne & iuri communi conformiter id explicari posse videtur, satis est, si intra breue tempus ordinem sacerdotij suscipere possit, nisi aliud fundator expresserit (V. C. in nostra vnione altarium.)

Quod si fundator requirat solum certum numerum Missarum, vel vt Capellanus ad tale beneficium promotus, toties sacrificet, non censetur Capellania sacerdotali seu actu, seu aptitudine & nihil obstabit, quominus alicui conferatur, qui non per se, sed per Vicarium sacrificaturus sit, nisi aliam fuisse fundatoris voluntatem, liquidò constet. Ratio, quia si fundator de beneficio expressè nihil disponat relinquit illud dispositioni Ordinarij.

Instituendus ad beneficia ex legitimo matrimonio esse debet, vel saltem à Papa, aut alio habente Ecclesiasticam ad id potestatem legitimatam.

NB. Episcopus potest dispensare cum Spurio, si solum ad beneficia simplicia & minores ordines instituendus, quod si à Papa eiusve legato etiam ad cathedralem Ecclesiam, nisi consuetudo obster.

Illegitimus dispensatus absolute ad beneficia non ideo censetur habilis ad beneficia curata aut dignitates, quippe in quibus maiorabilitas requiritur.

Filius illegitimus in eadem Ecclesia, ubi eius pater beneficium obtinet, aut obtinuit, institui aut ex officio ministrare non potest: Excipe nepotes, nam in materia pœnali (qualis hæc constitutio facta est in ordinem paternæ incontinentiæ) non comprehenduntur nepotes, accedit quod ratio abolendi memoriam incontinentiæ paternæ magis procedat in filio, quam in nepote ex filio, potest tamen ministrare ex deuotione.

Filius legitime natus & nepos non potest patri suo in eodem beneficio immediate succedere, quia in beneficiis ea quæ hereditaria successione imaginem referant sacris constitutionibus sint odiosa & patrum decretis contraria. Pater tamen potest filio succedere suo legitimo siue illegitimo, sed non eadem Ecclesia ubi filius minister est de facto.

Quarta qualitas est cælibatus, nam coniugatus ad Ecclesiastica beneficia admitti non debet, nisi forte cælibatam voueat perpetuam, & qui unicam virginem habuerit uxorem.

Quod si beneficiatus valide contrahat matrimonium, ipso iure amittit beneficium, ut pote sit in-

capax beneficij; etiam si vxor matrimonio non consummato Religionem ingrediatur. *Quia ius semel extinctum non reuiuiscit, est causa extinguendi postea cesset.*

Quod si inualidè contrahat per Iudicis sententiam priuandus est, nisi in eo dispensetur.

Quod si Clericus in minoribus sine parochi presentia contrahat non amittit ipso iure beneficia, quae possidet iuxta Sanchez. Ratio, cum enim presentia parochi pertinet ad formam substantialem matrimonij eâ intermissâ non potest censeri matrimonium contractum celebrasse, sed potius sponsalia de futuro, per quae beneficia non amittuntur.

8 Per religionis ingressum ipso iure vacare incipiunt omnia beneficia ante habita. Nouitio autem pro tempore durantis nouitiatus constituto vicario beneficia seruari debent. Not. Non irregularis aut idiota debet promoueri.

9 Necesse non est, vt qui beneficium Ecclesiasticum accipit, propositum omninò absolutum habeat in statu Clericali manendi, sed sufficit voluntas conditionalis; Ratio, quia ex vna parte prouisus non dolosum animum adfert, cum verè habeat voluntatem perseuerandi (nisi periculum incontinentiæ timeatur aut vnicus frater in magno stemmate moriatur) ex altera vero parte Ecclesia talem voluntatem conditionalem non damnat.

10 Qui beneficium Curatum suscipit sine proposito intra annum sacerdotium accipiendi si non promoueat, omnes fructus perceptos restituere debet; Ratio, quia Ecclesia cum tali onere curatum beneficium confert, vt obligatus sit intra annum sacerdotium suscipere, si non; fructus perceptos restituere debeat. Episcopus tamen cum huiusmodi promoueat

ratio

ratione studiorum ad tempus septennii dispensare potest.

Qui beneficium non curatum accipit cui obligatio sacri ordinis annexa est debet habere propositum saltem conditionale nisi aliqua rerum mutatio interuenierit, intra tempus iure requisitum se habilem efficiendi, alioquin peccat mortaliter (quippe omni iure se habilem efficere obligatus propter annexam obligationem officii quod sumptum) ad fructuum tamen restitutionem non tenetur, quia ius Ecclesiasticum talem fructuum restitutionem non imperat.

Qui simplex beneficium cui nullus sacer ordo annexus est, eo animo accepit postea ad statum secularem transiturus peccat quidem, sed non mortaliter per se loquendo, ratio; quia iura eiusmodi beneficiato liberam permittunt licentiam ad statum secularem transeundi, veniale tamen est, quia repugnat naturæ beneficiorum institutorum pro iis, qui diuino cultui se penitus dicarunt, deditque is Ecclesie aliquod detrimentum, quod hac ratione ministris idoneis, quos longo tempore aluit, spoliatur.

CAP. XV.

De peccatis aliisque incommodis ortis ex provisione indigni.

Mortale peccatum est Ecclesiasticum beneficium indigno conferre, si dignus haberi potest, patet tum ex gravitate pœnarum quæ canonico iure indignæ electioni decretæ collationique tum ex incommodis, quæ exinde Ecclesie accidere solent,

Zz 5 ob mi-